

REDACTIUNEA.
ADMINISTRAȚIA: Piața mare, Nr. 30.
Scrierile nefrancoase nu se primesc. Manuscrisurile se returnează.
ABONAMENT DE PREȘASE LA ADMINISTRATIUNEA în Brașov și în celelalte Biserici anuale:
în Viena: M. Duka Nachb. Max Augenfeld & Emeric Lesner, Heinrich Schalek, Rudolf Rosen. A. Doppelka Nachb. Anton Oppelk. în Budapesta: A. V. Goldberger, Ekstein Bernat. în Hamburg: Heroyli & Liebmann.
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o secară germană pe o coloană 6 ar. — Publicarea mai dese după tarif și învoială.
RECLAME pe pagina a 2-a o secară 10 ar. sau 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXIII.

„GAZETA“ iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungarie:
Pe un an 12 fl., pe șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se primumeră la toate oficiile poștale din țară și din afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare Târgului Inului Nr. 30, etajul I.: Pe un an 10 fl., pe șase luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. — Un exemplar 5 cr. v. a. sau 15 bani. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 283.

Brașov, Vineri 22 Decembrie.

1900.

Nou abonament

la

Gazeta Transilvaniei.

Cu 1 Ianuarie st. v. 1901

se deschide nou abonament, la care invităm pe toți amicii și sprijinitorii foiei noastre.

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria: pe un an 24 corône; pe șase luni 12 corône; pe trei luni 6 corône; pe o lună 2 corône.

Pentru România și străinătate: pe un an 40 franci, pe șase luni 20 franci, pe trei luni 10 franci, pe o lună fr. 3.50

Abonarea se poate face mai ușor prin mandate postale.

Administrațiunea.

Nori de nesiguranță.

În partea de dincolo a monarchiei noastre, în contemplările ce le-au făcut diarele de anul nou, a predominat pesimismul. Mai ales foile germane din Boemia sunt foarte nemulțămite cu mersul lucrurilor. Ele văd semne rele pentru viitorul „Reichsrath“. Guvernul, prin aceea, că a stabilit un provisoriu budgetar pe timp de șase luni, își exprimă neîncrederea în capacitatea de lucrare a parlamentului.

Cehii fac o excepțiune și văd din contră în provisorul budgetar un bun augur pentru ei. Speranța lor este, că ministerul Koerber se va retrage încă înainte de deschiderea parlamentului și că va urma un ministeriu Schönborn, care ar fi agreat la Cehi, așa că s'ar pute decide să renunțe de dragul lui la obstrucțiune.

La 18 Ianuarie st. n., alegerile în Austria vor fi terminate și numai atunci se va pute cumpăni, din rezultatul lor, situațiunea viitorului parlament.

Încât pentru Unguri ei văd ce-riul turbure și viitorul nesigur, dăr nu pe firmamentul politic al lor, ci pe cel al Austriei. Ce s'ei faci însă? Deși aici Austria e considerată ca o țară străină, totuși e prea aproape orizontul ei de cel ce se întinde peste globul unguresc, decât ca să nu se resimtă aici orî-ce întunecime, ce se ivesce dincolo de Laita. Și toate acestea se datoresc numai și numai „marilor alcătuirii“ ale anului 1867, la cari tocmai Ungurii, — cei așa de grozavi la părere, cari amenințau necontent cu uniunea personală — țin mai mult ca toți ceilalți.

De aceea Szell, pe lângă multa vorbărie ce a făcut-o în discursul prin care a răspuns la felicitarea de anul a partidei liberale, a vorbit foarte clar și la înțeles despre situațiunea în Austria, unde „orizontul e întunecat de norii nesiguranței“ și a protestat ca pactul dela 1867 s'ei fi folosit de minoritatea de dincoace s'ei de dincolo de Laita pentru scopuri de partid. Din contră, d'ice el, pactul trebuie să fi scos din învalmășala pasiunilor de partid.

Pe baza dela 1867 ministru-președinte voesc să clădescă mai departe, cum scie el, apărând bunurile câștigate ale progresului. Acesta însă, d'ice, numai prin liberalism se poate, și face o însuflețită apoteosă acestui liberalism reeditând erași definițiunea politicei liberalismului, adevă: „acea politică, care nu clasifică după religione, origine, câștig și ocupațiune, ci are în vedere numai pe cel ce-și iubesc patria și i servece cinstit.“

Mare meșter al frasei este ministru-președinte — acesta o scim mai dinainte. Dăr e de tot ciudat și surprinzător a-l vedă făcând definițiuni, cari se potrivesc cu realitatea lucrurilor ca pumnul pe ochi.

După-ce a anunțat, că terminându-se desbaterea budgetară actuala dietă va mai avé să resolve un șir de proiecte de lege, primul ministru esclamă: „În anul acesta vom sta înaintea judecării națiunei. Vom trebui să ne batem cu două fronturi. Sperez, că acesta luptă, deși inflăcărâtă, va fi totuși leală. Ce va aduce viitorul, nu se poate sci. Nu mă îndoesc însă, că victoria va fi a partidei guvernului“...

Cine s'a gândit vrodată, că ar pute fi cu puțință ce cei ce dispun de fondurile electorale, de administrațiã, de gendarmii și de bationetele armatei comune, să fiă bătuti la alegerile pentru parlament în Ungaria. Așa ceva n'a fost și nu va fi, pe câtă vreme va fi susținută în țară domnia clicelor. Și acesta susținere se datoresce numai slăbiciunilor celor prea concesivi și prea pacinici și lipsei de solidaritate și de conștiință a puterii lor. Și între aceștia Români cu celelalte naționalități jocă rolul cel mai însemnat.

În momentul când naționalitățile toate ar înțelege poziția și chemarea lor pe deplin, n'ar mai pute un ministru-președinte liberal să vorbescă fără temere și fără nici o îndoială de victoria sigură a partidei, care a adus și aduce toate relele peste acesta țară.

Garda Tisza-Banffy. În vorbirea cu care a salutată Max Falk pe ministru-președinte Szell de anul nou, Falk a d'is, că decă a primit misiunea acesta onorifică, n'a făcut-o „din nenorocire“, ci pentru-ca să dea o dovadă viuă, că „vechia gardă nici n'a murit, nici nu s'a predat“. Vorbele acestea au fost întâmpinate cu frenetice aplauze de către tiszaști-banffyști. Foi bine informate maghiare spun, că faptul acesta a produs o penibilă impresiã la aderenții lui Apponyi, adevă la fosta „partidă națională“, ba se afirmă chiar, că aceștia au și dat expresie nemulțămirii lor, însă Coloman Szell s'a scuzaț cu aceea, că el n'a vădut înainte textul vorbirii lui Falk. De

altfel s'a remarcat mult absența membrilor mai distinși ai fostei „partide naționale“. N'au fost însă de față nici Tisza tatăl și fiul, ér Banffy a fost reprezentat printr'un membru din camera magnaților. Au lipsit de asemenea și foștii disidenți, dintre cari numai doi au ținut să facă onoruri lui Szell. În cercurile politice din Budapesta se comentază mult împrejurările acestea, dăr mai ales faptul, că Falk d'icând vorbele de mai sus despre „vechia gardă“, a vrut să dea lui Szell se înțelégă, că e avisat la sprijinul și ajutorul acesteia.

Reducerea parlamentarismului în Austria. „Neus Wiener Journal“ publică următoarea scire caracteristică pentru stările din Austria: „Încrederea față cu durabilitatea noului „Reichsrath“ nu e de loc tare. În cercurile influente se ocupă deja cu ideea, ca la cas când camera austriacă ar deuega funcțiunea, să se ia în folosință provisor numai camera seniorilor. Acesta ar însemna numai un absolutism provisoric al camerei seniorilor. Membrii în acesta cameră: Dr. Helfert și profesorul Lammarck, precum și deputatul Menzer confirmă, că un ast fel de plan este cumpănit din partea personagiilor politice foarte sus puse.

Tămâeri de anul nou.

Conform unei vechi tradițiuni a partidelor maghiare, alaltăeri în ziua de anul nou gregorian s'au făcut obicnuitele salutări și felicitări. De rândul acesta declarațiunile și enunțațiunile politice nu oferă nici o importanță. Oratorii de ocazie și-au aruncat privirile în trecut, căci bag' s'ei nu voiau să ridice vëlul de pe icôna viitorului, fiind ea parte necunoscută, parte de natură a nu prea da speranțe mari de bine. În cadrul strimt al politicei militante s'a învîrtit și vorbirea ministruului președinte Szell, ca răspuns la discursul de felicitare a pururea „liberalului“ Max Falk. Dăr se vedem, ce s'a d'is și ce s'a vorbit.

Partida liberală guvernamentală a schimbat declarațiunile în trei locuri: la

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Dintr'un jurnal de bord.

(Fragment).*)

Pe mare 6 August.

Totă noptea am avut o mare potolită. M'a chinuit d'or' luna plină, ce se ținea de noi plutind pe înălțimea albastră, ér geana-argintie cădea de oboselă pe-un ochiu rotund de geam drept în cabina mea.

În faptul dimineții eram la post pe punte. Serviciul obicnuit de quart: se pune pe hartă punctul însemnând locul unde ne aflăm la ora anumită.

O dimineță răsădită; cuprinsul tot e plin de flori reoți ai unei brize ușore, nehotărîte, care se jocă prin rotocoalele fumului dela coș, aruncându-ne praf de cărbuni în ceaiul, pe care-l sorbim cu poftă.

Se sună de spălarea punței. Intr'o clipă

vaporul întreg e inundat; pompele toate lucrează cu zor, și apa din gheordale, ce cade aruncată, isbesce puntea udă în lovitură oa de o'ceau. Er pasările în oușca din fund de sub comandă se string înspăimântate cu țenele sborlitate și închid ochii cu grôză de atâtea apărie.

Pe bord, mișcare generală; sprinteni, vioi, alergă marinarii cu mâneile sufleate până la cot, cu picidorele gôle până la genunchi în apa rece și sărată a mării, ce înroșese pielea: grăbiți muncesc de-a valma.

Eșind din aerul îmbiosit dinăuntru la lumină în aerul deschis, ce vecinic schimbător e pliu de sănătate, în răsăla apei așa bogată în viață și par'că o renaștere indeplinită în sinul larg al naturei, în mărta s'elbătăcie a mării.

...Ș nu sciu cum adesea mă duce gântu 'c armă, departe, la pământul cu orașele lui mari, la furnicările omenesoi, prin mahalalele infundate, acolo unde zac așa de înghesuți atâtea solavi moderni — omul unelță m'abuşit în atelierul plin de fum, omul-mașină de scris, încatușat de biroul

plin de praf și de cernelă — numai aci simți cât de tristă-i sorta acelor victime ale miseriei mult lăudatei civilizații.

Se simte încet cum cresce suflarea unui vânt de vest. Comandantul dă ordin a-se desfășura sburătorii, runda și vela-străutul.

...Și navigăm astfel mânați de vânt, cu pânzele întinse, mereu în golul nesfîșit, ce ne impresoră... meren către Sud-Est, spre cercul albastru strălucitor la orizont: într'acolo e costa Anatoliei; la noapte vom ancora în Trebizonda.

Tot echipagiul trece la exerciții pe specialități. Și pe când vasul își urmăze calea legănat din val în val, omenii toți stau la posturile rânduite: ici un grup în jurul unui tun, dincoace altul în jurul busolei; unii esecută semnale, alții la manevre stau în jurul catargului din proră.

Aci pe puntea asta, sub bolta nesfîșită a cerului, pe aceste câte-va scânduri, cari te țiu deasupra abisului nepătruns al fundului, aci unde sunt strinse atâtea vieți

la un loc, ca într'un cuib răsleț, se nimicesce ori-ce voință, nimeni nu mai trăesece pentru sine, ci pentru rolul, pe care-l are de implinit; e un fel de contopire totală pentru a forma un singur suflet, care să dea viață acestui corp înaripat, în luptă cu natura, acestei minunate înghetări de lemne și fer, de pânze și frânghii, pe care mintea omenescă a născocit-o și a prefăcut-o în lunga scurgere a vécurilor.

O legătură foarte curiosă stringe pe acești omeni diferiți, adunați care din cătro, împărțând aceeași sortă în legănul acesta cu aripi, care plutesce rătăcitor între ceri și apă, așa departe de restul lumii.

...Pe la prânz vântul își schimbă suflarea, marea e peste tot demontată.

Se sună semnalul de masă; ne scoborim în careu.

Masa e aședată ca pentru posturile de mare: deasupra în găuri mici sunt puse bețișore, cari impresoră farfuriile pentru a nu fi răsturnate de aplecările vasului.

Ciudată e înfățișarea unei mese luate pe timp rău. Acolo altă-dată răsună sgo-

*) Din volumul ce va apare în curând, după „N. Rev. Ro.“

Cursul la bursa din Viena.

Din 2 Ianuarie. n. 1901.

Renta ung. de aur 4%	117.50
Renta de corone ung. 4%	92.75
Impr. cail. fer. ung. in aur 4 1/2%	120 —
Impr. cail. fer. ung. in argint. 4 1/2%	99.40
Oblig. cail. fer. ung. de ost I. emis.	120.10
Bonuri rurale ungare 4%	91.80
Bonuri rurale croate-slavone	92.75
Impr. ung. cu premii	166.75
Losuri pentru reg. Tisei si Seghedin	140.—
Renta de argint austr.	98.45
Renta de hartie austr.	98.30
Renta de aur austr.	117.60
Losuri din 1860.	136.10
Actii de-ale Banței austro-ungara	16.94
Actii de-ale Banței ung. de credit.	678.25
Actii de-ale Banței austr. de credit.	675.—
Napoleondorf.	19.12
Marci imperiale germane	240.10
London vista.	95.72
Paris vista.	98.25
Rente de corone austr. 4%	90.70
Note italiene	117.60

Cursul pieței Brașov.

Din 3 Ianuarie 1901.

Banenota rom. Cump.	18.70	Vend.	18.80
Argint roman. Cump.	18.30	Vend.	18.40
Napoleond'orf. Cump.	19.—	Vend.	19.10
Galbeni Cump.	11.30	Vend.	11.40
Ruble Rusesci Cump.	127.	Vend.	128.—
Marci germane Cump.	58.50	Vend.	—
Lire turcesci Cump.	10.74	Vend.	—
Scris. fonc. Albina 5%	100.—	Vend.	101.—

Nr. 11571 - 1900.

PUBLICAȚIUNE

referitoare la așternerea fasiunilor dărei de câștig de a 3-a și a 4-a clasă și a celorla după darea cametelor, după capitalii și capitaliilor pasive.

a) Referitoare la darea de câștig de a 3-a clasă

Spre scopul evaluării dărei de câștig de a 3-a clasă, pentru anul 1901, se provacă toate aceste partide, cari în anul 1900 au început o afacere sau întreprindere supusă dărei, de a lua în primire fără întârziere dela oficiul orașenesc de dare formularele pentru fasionarea dărei de câștig de a 3-a clasă.

Fasiunile aceste, provădute cu datele corespunzătoare, au de a-se așterne cel mult până în 31 Ianuarie 1901 oficiului orașenesc de dare.

b) Referitoare la darea de câștig de a 4 a clasă.

Partidele obligate la solvirea acestei dări, precum toți funcționarii publici comunaii, acei bisericesci, acei dela diferite societăți și în fine acei privați, cari au o lăfă permanentă, o pensiuie, gratificațiune sau rente, în fine toți conducătorii de afaceri, administratori, comptabili, caseari etc., cari capătă peste 40 fl lăfă lunară, se provacă de a-și lua dela amintitul oficiu de dare în primire formularele pentru fasionarea referitoare dării, așternându-le provădute fiind cu datele recerute până în 31 Ianuarie 1901 aceluiași oficiu.

c) Referitoare la darea cametelor de capitalii și rente.

Acele partide, cari au camete după pretensiuni de capitalii, se provacă, ca spre scopul statoririi dărei după camete să și ia îndată în primire referitorile formulare de fasionare dela oficiul orașenesc de dare, reaşternându-le, provădute fiind cu datele corespunzătoare, cel mult până în 31 Ianuarie 1901.

Tot aceeași dispozițiune valorează și pentru persoanele, cari au rente, precum și acei proprietari de mori și dăreste, cari nuportă înșiși această afacere, ci au aceste obiecte date în arândă, prin urmare cari sunt obligați la fasionarea arândei.

d) Referitoare la fasionarea datorilor de pe realități.

Acei proprietari de casă și realități, a căror realități sunt îngreunate cu daterii, se provacă de a și lua în primire dela oficiul orașenesc de dare referitorile formulare pentru fasionare, și provădându-le cu datele corespunzătoare, să le reaşternă aceluiași oficiu până în 31 Ianuarie 1901. După 31 Ianuarie 1901 până în 15 Februarie 1901 sunt a se așterne fasiunile prin cereri scripturice, în aceste petițiuni este de

a-se motiva prin o împrejurare plausibilă întârzierea așternerei fasiunii. Fasiunile așternute după 15 Februarie 1901 nu se iau sub nici o împrejurare în considerațiune.

Brașov, în 29 Dec. 1900.

1208.1—2 Oficiul d dare orașenesc.

Deschidere.

Îmi iau voia a face cunoscut, că cu ziua de astăzi am deschis Restaurantul din Redoute, ce lam închiriat dela Casa de păstrare din Brașov.

La vânzare vine berea de tot agreată

Alt Pilsenetzter Lagerbier precum și vin bun de Ardeal pentru cerviz. Mâncări bune și ieftine. — Serviciu prompt.

Sera la 7 ore musica militară.

Cu totă stima

G. Gabel.

Chief-Office 448, Brixton-Road, London sw.

Sirop de pept Zagorian
veritabil.

Un leac plăcut de luat atât pentru tineri adulți, cât și copii, contra orii și ce fel de tuse, catar de pept, flegmă și alte suferințe ale peptului. Disolvă flegma. O sticla costă 3 corone 50 bani și se trimite contra asigării prețului de farmacistul A. Thierry's Balsam-Fabrik in Pregrada bei Rohitsch-Sauerbrun. Sticlele se fac astupate cu capse tipărite cu firma: A. Thierry's Schutzengel-Apotheke.

ANUNCIURI
(inserțiunilor și reclame)

sunt a se adresa subscrișei administrației. In cazul publicării unui ananșiu mai mult de odată se face scădământ, care creșce cu cât publicarea se face mai de multe ori.

Administ. „Gazetei Trans”

CADOURI

pentru sfintele sărbători de Crăciun și anul nou

Recomandă **E. MANSBERGER** ciasornicar

Brașov, Strada Porții Nr. 32

depositul său bine asortat de Ceasornice de buzunar din Helveția

precum și toate felurile de ceasornice de părete, pandule, ceasornice cu carilon, ect.

Cu prețuri ieftine și garanță reală.

(2-3)

STRUGURI de masă

forte frumoși, ca și cum ar fi culeși de pe viță, se capătă în fie-care și în cantități mari

la **R. E. Fernengel** Strada Hirscher

Podul Bătușilor nr. 2. 118.1—3

A V I S.

Prenumeratiunile la Gazeta Transilvaniei se pot face ori și cand teia 1-ma și 15 a fie-cara luni

Domnii abonati să binevoiască a arata in deosebi, cand vor ca expedarea să li-se facă după stilul nou.

Domnii, ce se abonează din nou să binevoiască a scrie adresa laurit și să arate și posta ultima. Administrat. „Gaz. Trans”

A V I S O.

De sf. sărbători recomand **clorapi forte buni și ieftini, manusi, — fabricat propriu — precum și tricotașuri, albituri, cravate etc.**

Rogându-mă de o cercetare numărösă, sunt cu totă stima

S. W I L K

Deposit de impletituri mecanice G. Foith

— Tergul pómelor 18. — 1204.1—10.

Hala de bere Schwehat.

Dejun de Zona.

Subscrișul imi iau voie a aduce la cunosciinta P. T. public, că am luat asupra-mi in regie proprie fostul **Restaurant** a lui Gabel nr. 2 in Tergul boilor, (steua roșie) și piața mare nr. 2, și sau deschis in **1 Ianuarie 1901** cu renumita bere **SCHWEHAT** păharu cu 9 cr.

Onoratal public va fi servit cu mâncări bune și cu gust, pe lângă un serviciu prompt și cu atenție.

Mulțumind onorașilor mei oșpeți pentru increderea ce mi-au dat până acuma, mă rog a sprijini și întreprinderea mea cea nouă.

Cu totă stima

Rudolf Forkert,
Restaurateur.

1199.1—3

Hala de bere Schwehat.

Dejun de Zona.

Numai pentru **40** de fileri (bani) să pôte câștiga la **12 Ianuarie** anul **1901** câștiguri de: **10.000**

1000, 500 corone etc, etc, Cu totul sănt **1311** de câștiguri la **Lotteria „CASA STUDENTILOR”** Losuri să pot căpota pretutindinea.